

GEP 2024

PATRIMONIO IN CAMMINO

GIORNATE EUROPEE DEL PATRIMONIO 2024

28 e 29 settembre

cultura.gov.it

TISKOVNO SPOROČILO

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE 28. – 29. septembra 2024

Dogodki Nadzorništva za arheologijo, likovno umetnost in krajino v Furlaniji Julijski krajini

Nadzorništvo za arheologijo, likovno umetnost in krajino Furlanije Julijske krajine organizira različne dogodke na deželnem ozemlju ob Dnevih evropske kulturne dediščine 2024 v sodelovanju tudi z drugimi lokalnimi ustanovami in inštituti.

Tudi letos se vračajo **DEKD – Dnevi evropske kulturne dediščine** (*European Heritage Days*), najobsežnejši in najbolj množičen kulturni dogodek v Evropi, z vodenimi ogledi muzejev in s kulturnega vidika zanimivi kraji po vsej Evropi.

Letošnji dnevi kulturne dediščine bodo po vsej Italiji obeleženi **v soboto 28. in v nedeljo 29. septembra**, v koordinaciji **Ministrstva za kulturo**. Tema »Dediščina na poti« povzema evropsko geslo "*Routes, Networks and Connections*", ki ga je izbral Svet Evrope in ga delijo države, ki so pristopile k projektu. Je vabilo k razmisleku o vrednosti kulturne dediščine v povezavi s potmi, povezavami in mrežanju, tako kot v preteklosti, tudi danes spodbujajo medčloveške in medkulturne odnose in izmenjave ter prispevajo k oblikovanju naše identitete. Tema torej ponuja priložnost, da iz različnih zornih kotov, spoznavamo razvoj naše kulture in kako danes vpliva na naš način življenja, dela, študija in preživljanja prostega časa.

S tega vidika, **kulturne znamenitosti** nadzorništva za arheologijo, likovno umetnost in krajino FJK, ki so del bogate ponudbe zavodov Ministrstva za kulturo in ponujajo obsežen koledar dogodkov: **izredne otvoritve, vodene ogleda in srečanja** njihovih sedežev in arheoloških območij.

V okviru Dnevov evropske dediščine je predvidena tretja italijanska izdaja natečaja *Giovani protagonisti del patrimonio culturale europeo*, Mladi protagonisti evropske kulturne dediščine (natečaj o dediščini, namenjen mladim od 6. do 17. leta na temo DEKD) in razpisa *Call for European Heritage Days Stories*, ki ponuja možnost vsem organizatorjem dogodkov, da z ekonomsko nagrado do 10.000 evrov, ki jo dodeljuje Svet Evrope, uresničijo kulturni projekt.

<http://musei.beniculturali.it/notizie/notifiche/giovani-protagonisti-del-patrimonio-culturale-europeo-edizione-2024>

* * *

PROGRAM 2024

SOBOTA 28. SETTEMBRA

– TRST IN POKRAJINA –

Trst – Antikvarium v Semeniški ulici

Semeniška ulica/via del Seminario, 2

Izredna otvoritev arheološkega najdišča

**Urnik: 10.00-12.00
18.00-20.00**

Znotraj *Antikvariuma* si bo mogoče ogledati del mestnega obzidja iz poznorepublikanske dobe, ki ga je dal zgraditi Oktavian v 33-32 stoletju pr. n. št., da bi zaščitil kolonijo Tergeste, ki je stala na vrhu griča Sv. Justa. Na začetku 2. stoletja n. št. so stene, ki niso več služile prvotni funkciji, izkoristili za opore terasastih površin, na katerih so dali zgraditi stavbe: tu je vidna z žgano glino tlakovana kotanja, ki je baje služila za predelavo olia

Prost vstop do zasedbe razpoložljivih mest

Trst – Paleokrščanska bazilika

ul. della Madonna del Mare, 11

Izredna otvoritev arheološkega najdišča

Urnik: 18.00-20.00

Možen bo obisk objekta s tlorisom v obliki latinskega križa in s poligonalno apsidno, ki je bil zgrajen med koncem 4. in začetkom 5. stoletja n. št. Posebno zanimiva je mozaična talna obloga, ki je nastala v dveh različnih fazah: prva se ponaša s črno-belimi geometričnimi dekoracijami, druga (le 6

cm višje in iz 6. stoletja našega štetja) je obogatena s polikromiranimi motivi. V najnovejši mozaični preprogi je zanimiva prisotnost napisov, ki poročajo o imenih in poklicih dobrotnikov, ki so prispevali finančna sredstva za cerkev.

Vrstili se bodo krajši vodeni ogledi, v rednih presledkih, brez predhodne rezervacije.

Prost vstop do zasedbe razpoložljivih mest.

Devin Nabrežina – Mitrejska jama

Apertura straordinaria dell'area archeologica

Urniki: 10.00-12.00

Zbirališče ob 9.45 pri Gozdarski postaji v Devinu

Urniki: 15.30-18.30

Zbirališče ob 15.00 in ob 17.00 pri Gozdarski postaji v Devinu

Brezplačni vodeni obiski s predhodno rezervacijo, do zasedbe razpoložljivih mest

Po kraški stezi se podamo na odkrivanje starodavne pokrajine, ki se zelo razlikuje od sedanje, in jame posvečene Mitreju, božanstvu iranskega izvora, povezanega s kroženjem sonca in letnih časov. Jama, obiskano že v Neolitski dobi, so v rimski dobi (od 2. do 5. stoletja našega štetja) prilagodili za kraj čaščenja mitraizma, odrešilne vere, ki je prispela v cesarski Rim po zaslugi legij, nameščenih na vzhodu. V sugestivni postavitvi jame bo mogoče opazovati odlitke apnenčastih reliefov, ki jih najdemo na najdišču, skupaj z nekaterimi napisi z imeni ponudnikov.

Priporočamo primerno športno obutev.

V slučaju slabega vremena, dogodek lahko odpade po predhodnem obvestilu javnosti na Facebook strani:

<https://www.facebook.com/SABAP.FVG>

Prost vstop (do zasedbe razpoložljivih mest)

Za vodene ogledje je obvezna predhodna rezervacija na povezavi:

<https://sabapfvg.cultura.gov.it/giornate-europee-del-patrimonio-28-29-settembre-2024/>

– VIDEM IN POKRAJINA –

Oglej – Hiša Bertoli

ul. Patriarca Popone, 6

Izredna otvoritev in vodeni ogled

Urniki: 15.30 – 18.00

Zadnji vsop ob 17.30

Vodeni ogled hiše in vrta prvega oglejskega raziskovalca na področju antične dobe, Giandomenica Bertolija, z opisom srednjeveških fresk in ponovno uporabljenega kamnitega gradiva.

Ob tej priložnosti bo obeležena devetdeseta obletnica izgradnje ceste Via Sacra, v organizaciji združenja Associazione Nazionale per Aquileia APS.

Za dodatne informacije pišite na naslov: assaquileia@libero.it

Dogodek organizira združenje Associazione Nazionale per Aquileia APS, v sodelovanju z Nadzorništvo za arheologijo, likovno umetnost in krajino FJK ter z Oglejskim narodnim muzejem.

Vstop prost, za manjše skupine, brez predhodne rezervacije.

NEDELJA 29. SEPTEMBRA

– TRST IN POKRAJINA –

Trst - Palača Economo

trg della Libertà, 7

Nadzorništvo: od zgodovine do zbirateljstva - Dogodek SABAP 100

Izredna otvoritev

Urn timer 9.30-13.30

Ob praznovanju stote obletnice Nadzorništva za arheologijo, likovno umetnost in krajino Furlanije Julijske krajine, vrata Palače Economo se bodo odprla za sprehod skozi zgodovino te ustanove.

V prvem nadstropju, v čudoviti vhodni avli, bo mogoče občudovati **fotografsko razstavo "100xSABAP100"**, oblikovano ob priliki stoletnice nadzorništva, ki pripoveduje njegovo zgodovino skozi 100 evokativnih slik iz fotografskega arhiva.

V drugem nadstropju, med ogledali Piemontskega salona, bo razstavljen izjemen **izbor kelihov iz 19. stoletja**, iz zbirke boemskega stekla Umberta Cappellanija, iz obdobja bidermajerja, ki jih je država odkupila v petdesetih letih 20. stoletja za ustanovitev Muzeja uporabne umetnosti v Trstu in s tem dopolnili zbirko Eugenia Garzolinija.

Za vodene ogled je obvezna predhodna rezervacija na povezavi:

<https://tinyurl.com/sabap-100-1000>

<https://tinyurl.com/sabap-100-1130>

Trst – Paleokrščanska bazilika

ul. della Madonna del Mare, 11

Otvoritev arheološkega najdišča

Urn timer 10.00-12.00

Na voljo bo obisk objekta s tlorisom v obliki latinskega križa in s poligonalno apsidno, ki je bila zgrajena v dveh obdobjih, med začetkom 5. in začetkom 6. stoletja. Posebno zanimiva je mozaična talna obloga, ki je nastala v dveh različnih fazah: prva se ponaša s črno-belimi geometričnimi dekoracijami, drugo bogatijo polikromirani motivi. V najnovejši mozaični preprogi je zanimiva prisotnost napisov, ki poročajo o imenih in poklicih cerkvenih dobrotnikov.

Prost vstop do zasedbe razpoložljivih mest.

– VIDEM IN POKRAJINA –

Videm – Večstoletna hiša Casa secolare delle Zitelle

ul. Zanon, 10

**Vrnitev petih umetnin, restavriranih s strani Nadzorništva
SABAP FVG**

Urnik 10.30-12.30

Nadzorništvo za arheologijo, likovno umetnost in krajino Furlanije Julijske krajine organizira **vrnitev** večstoletni hiši Casa secolare delle Zitelle. **petih umetnin, ki so bile deponirane in prenovljene** v restavratorski delavnici Palače Clabassi, našega zgodovinskega sedeža. Poseg so izvedli restavratorji nadzorništva, ki bodo ob tej priložnosti spregovorili o izvedenih posegih in doseženih rezultatih. Dogodek bo potekal v večstoletni hiši Casa secolare delle Zitelle v ulici Zanon št. 10. Dela so razstavljena v pritličju, v dvorani ob glavnem vhodu, kjer so ga za to priložnost varno prepeljali prostovoljci **Civilne zaščite Furlanije Julijske krajine**, s katerimi je Nadzorništvo utrdilo večletno sodelovanje.

Vstop prost, iz varnostnih razlogov je dostop dovoljen do zasedbe razpoložljivih mest.

– PORDENON IN POKRAJINA –

Pordenon – Rimska vila Torre

ul. Vittorio Veneto, v Občinskem parku Noncello

Izredna otvoritev in spremstvo

Urnik 09.30-13.00

Začetek sprehoda v spremstvu ob 10.00 in ob 11.30

Partnersko podjetje Studio associato Eupolis, v tesnem sodelovanju z Nadzorništvom, ponuja izredno otvoritev arheološkega najdišča rimske vile v Torre di Pordenone. Sprehod je namenjen ogledu in vrednotenju najdišča.

Značilnost vidnega in prehodnega dela objekta predstavlja termalni zdraviliški sistem in drugi prostori, ki nam omogočajo rekonstrukcijo funkcije in bogastva te strukture. Vila predstavlja poseben primer rimske proizvodne in stanovanjske naselbine v zahodni Furlaniji.

Info: luca.marigliano@eupolis.info

Vstop prost brez predhodne rezervacije.

Uradni hashtagi so **#GEP2024** e **#EuropeanHeritageDays**,
#MiC #museitaliani #EHDays #GiornateEuropeeDelPatrimonio #Patrimonioincammino

Prosti vstop v kulturno zanimivih krajih je možen do zasedbe razpoložljivih mest

Trieste 20.09.24

Ufficio Comunicazione e Promozione della Soprintendenza Archeologia, belle arti e paesaggio del Friuli Venezia Giulia

Contatti:

email: sabap-fvg@cultura.gov.it

tel: 040 4527511 (Sede di Trieste) / 0432 504559; 0432 511056 (Sede di Udine)

<https://sabapfv.cultura.gov.it>

<https://www.facebook.com/SABAP.FVG>

